

*Don An
Lres de An
tamen di.*

CRISTINAUBAREN

JAQUIMBIDEA

AITA ASTETEC

ERDERAZ EGUIÑA

CENETAN AGUERTU TA ADIERAZOTEN DIRIAN

ITAUNE TA ERANZUTETAN

GUEURE FEDECO GAUZARIC BIARRENAC.

IFINIEBAN BIZCAICO EUZQUERAN

D. J. Antonio Moguel ta Urquina.

Marquinaco Curiaç.

BIAR DAN LEGUEZ.

TOLOSAN:

Eusebio Lopez-en moldeteguan

1890-garron urtian.

SARRERIA

Cristinau fiel guztia
Dagoz chito obligauric
Devocino ya artutera
Euren vijotz guztiric,
Jesus gure arguijaren
Gurutze santubagaz,
Nun ill gura izaeban
Gu ateratiarren
Pecatubaren mendetic,
Ta arerijo deunguetatic.
Orregaiti bada
Ecandu biar zara
Alan ceñatutera
Nola Aitiaren eguitera
Iru Curutze eguiñaz:
Lenengua becoquiyan
Jaungoicuac librau gaizan
Pensamentu charretatic:
Bigarrena auan
Jaungoicuac libra gaizan
Verba deunguetatic:
Irugarrena bularrian
Jaungoicuac libra gaizan
Eguite, ta gogo deunguetatic:
Onetará esanagaz:
Curutze-†Santiaren
Señalia gatic

6

Gueure Parerijuetarie
Librau gaizuz
Gueure Jauna†ta Jaungoicua.
Aitiaren, ta†Semiaren
Ta Espiritu Santubaren
Icenian. Amen.

AITA GURIA.

Aita guria Cerubetan zago-
zana: Santificadu bedi zure
icena. Betor gugana zure Errei-
nua: Eguin bedi zure boron-
datia, nolan Ceruban alan lur-
rian Egunian eguniango gueu-
re oguija egun iguzu: Eta par-
cuetan deutzeguzan leguez;
eta ichi ez eiguzt tentacinoian
gausten: Baña libradu gaizuz
gachetic. Amen.

AVE MARIJA.

Ave Marija, gracijaz betia,
Jauna da zugaz, bedeincatia
zara zu andra, guztien artian
ta bedeincatuba da zure sabe-

7

Ieco frutuba Jesus. Santa Ma-
rija, Jaungoicuaren Ama, erre-
gutu eguizu gu pecatarijoc
gati orain, ta gure erijotzaco
orduban. Amen.

CREDUA.

Sinisetan dot guztia daiquiari
Aita Jaungoicuagan. Cerubaren
ta lurraren eguillia, ta aren
seme bazar Jesucristo gure
Jaunagan, cein sortu zan Es-
piritu Santubaren eguitez ta
gracijaz. Jaijozan Marija Vir-
ginia gandie; padecitu eban
Poncio Pilatosen aguinduba-
ren beian; izan zan Curutzian
josija ill, ta enterraduba, jat-
sizan infernubetará, aric iru-
garren egunian viztu zan illen
arteric, igoeban Cerubetará, an
dago jarairic Aita Jangoico
guztia daiquianaren alde es
cumatati: andie etorrico da
vicijac, eta illac juzguetara
Sinisetan dot Espiritu Santu-
began. Elissa Ama Santa Ca-
toliquia; Santuben comuniola

pecatuben parcacinoia aragui-
jaren bistuera barrija: ta beti
iraungo daben bicitzia. Amen.

SALVIA.

Jaungoicuae gorde zaizala
erreguina ta erruquiz bete-
rico Ama, bicitza gozotasun
ta esperantza gueuria, Jaungoi-
cuac gorde zaizala: Zuri deiez
gagoz Evaren ume erbeste-
tuboc. zizpurus, eta negarrez,
negarrezco lecu oretan: Ea
bada Andria bitarte gueuria,
biurtu eguizuz guganuntz zure
begui erruquitsuboc: ta erbes-
te onen ondoren eracuscuzu
Jesus ceure sabeleco frutu
bedeincatuba. O guziz bigun.
O erruquiorra! O Marija Vir-
gina gozual Erregutu eguizu
gugaili Jaungoicuaaren AmaSan-
tia, izan gaitian duin Jesu-
Cristoren aguinsarijen. Amen.

JANGOICUAREN LEGUECO

A'G'U'INDUBAC DIRA AMAR

Lenengo irurac dagocaz

Jangoicuaaren onriari ta beste
zazpirac progimuaren probe-
chubari.

Lenengua, Jangoicua maite
izan gauza guztien gañian.

Bigarrena, juramenturic ez
eguitia alperrie.

Irugarrena, domecac ta jai-
jac gordetia.

Laugarrena, gurasoi lotsia
gordetia.

Bostgarrena, ez inor illtia.

Seigarrena, araguzco peca-
turic ez eguia.

Zazpigarrena, es ostutia.

Zortzigarrena, eguin eztaben
gauzaric inori ez ezartia, ta ez
guzurric esaria.

Bederatzigarrena, lagunaren
emazteric edo senarric ez gura
ezatia.

Amargarrena, lagunaren on-
dasun bide bagacoric ez gura
ezatia.

Amar aguindu onéec bitan
dagoz sarturic; Jangoicua mai-
te izatian gauza guztia baño
geijago, ta laguna edo progi-
mua gueure buruba leguez A,

10
ARTICULU FEDECUAC.

*Articulu Fedecuac dira
amalau; lenengo zaspirac da-
gocaz Jangoicotasunari: ta
beste zaspirac Jesucristo gu-
re Jaun, Jangoico ta guizon
eguijazcuaren Guizatason
Santubari.*

*Jangoicotasunari: dagocaza-
nac dira oné*

Lenengua, sinistu Jangoico
bacar guztia doijan bategan.

Bigarrena, sinistu dala Aita.

Irugarrena, sinistu dala Se-
mia.

Laugarrena, sinistu dala Es-
piritu Santuba.

Bostgarrena, sinistu dala
gauza guztien eguillia.

Seigarrena, sinistu dala Sal-
vadoria,

Zazpigarrena, sinistu dala
glorija emolia.

*Guizatazunari dagocazanac
dira onéec.*

Lenengua, sinistu Jesucris-

to gure Jauna guizona zanez
sortuba izan zala Espiritu San-
tubaganic.

Bigarrena, sinistu jaijo zala
Maria Virgíña ganic, guel-
dituten zala dontzella, jaijo
baño lenago, jaijotzan ta jaijo
ezquero.

Irugarrena, sinistu artu citu-
bala erijotzia ta neque andijac
gu pecatarijoc salvetiarren.

Laugarrena, sinistu jalzi za-
la infernubetará bere etorrera
Santubaren zain egozan Gu-
raso Santuben Arimac atera-
tera.

Bostgarrena, sinistu, iruga-
rren egunian pistu zala illen
artetic.

Seigarrena, sinistu igoebala
cerubetara, an daguala jarri-
rie Aita Jangoico guztia daija-
naren alde escumetati.

Zazpigarrena, sinistu etor-
rico dala bici la illac juzgue-
tará, onai emoteco glorija be-
re Aguindu santubac gorde
citubelaco, ta dongai betico
infernuba gorde etzitubelaco

DOTRINA ADIERAZOTECO

ITAUNE TA ERANZUERAC

ITANDUTENDOT. Cristinau-
ba zara?

ERANZUTENDOT. B.i Jan-
goicuaren gracijaz.

I Nundi jatortzu Cristi-
naubaren icen ori?

E Jesucristo gure Jauna
gandic.

I Cer esan gura dau Cris-
tinaubac?

E Cristoren guizona.

I Cer adietan dozu Cris-
toren Guizonaz?

E Jesucristoren fede edo
sinistia dabena, cein artueban
Batiuan, eta bera servietaco
esquiniric daguana.

I Cein da Cristinaubaren
señalia?

Gurutze Santia.

I Cergati?

E Cerren den Cristo curu-
tzian josijaren irudija, ceñetan
erosi guenduzan.

I Cembat modutan egui-
ten dau cristinaubat señaile ori?

E Modu bitan.

I Ceintzuc dira?

E Ceñatutia, eta Aitaren
eguitia.

I Cer da ceñatutia?

E Escumaco erpurubaz iru
curutce eguitia.

Lenengoa becoquijan, biga-
rrena auan, ta irugarrena bu-
larrian Jangoicuaz verba egui-
ten dabela.

I Eracutsi celan?

E Curutze Santiaren seña-
liagati, gueure arerijuetaric,
libradu gaizuz gueure Jauna
ta Jangoicua.

I Cegaiti ceñatuten zara
becoquijan?

E Jangoicuac librau gai-
zan pensamentu gaistuetati.

I Cegaiti auan?

E Jangoicuac librau gai-
zan itz gaituetatic.

I Cegaiti bularrian.

E Jangoicuac librau gaizan
eguite ta gurari gaistuetati.

I Cer da Aitaren egitia?

E Escumaco atz bijacaz
Gurutze bat eguitia becoquitie

bularrera, ta ezquereco sor-
baldaric es amacora Trinida-
de gautz santiari dagocazala.

I Eracutsi celan?

E Añiaren, ta Semiaren,
ta Espiritu Santubaren icenian,
Amen.

I Nos eguin biar dogu Cu-
rutze ori?

E Eguite on bat asten
dogun guztia, premiñá, ten-
taciñoe edo bidañe dongue-
tan; aurquietan garianian: Ba-

bera oetic jaguieran. echeti
urtaieran, Elissan sartzeian, ja-
tuban, ta oera etzieran.

I Cegaiti ain sarri?

E Cerren beti ta leu guz-
tietan darraicuzan gueure are-
rijuac goitu, ta galteco asmoz.

I Ce arerijo dira orrec?

E Demoniuu, Munduba,
ta araguija.

I Beraz arerijo orrec goi-
tuteco curutzia indarra dau?

E Bai Jauna.

I Nundi jatorco curutziari
indar ori?

E Cristoc bere erijotziaz

anche goitu citubalaco.

I Curutzia adoretan dozu-
nian, celan esaten dozu?

E Adoretan ta bedeinque-
tan zaituguz Cristo, Cerren cu-
rutze Santubagan librau cen-
duban Munduba.

23

CRISTINAUBAC

JAQUIN BIAR DITUANAC.

Icusi dogu Cristinauba za-
riana, ala icenian nola seña-
lian; esan eguidazu orain.

I Cembat gauza jaquin
biarditu cristinaubae adinera
ezagüerara elduten danian?

E Lau gauza.

I Ceintzue dira?

E Cer sinistu, cer escatu,
cer eguin ta cer artu biar daben
jaquitia.

I Celap jaquingo dau cer
sinistu biar daben?

E Jaquínaz Ceder edo
articulu Feidecuac.

I Celan jaquingo dau cer
escatu biar daben?

E. Jaquínaz Aita guria ta

Eleisaco beste oracinoiac. 26

I Celan jaquingo dau cer
eguin biar daben?

E Jaquiñaz Jangoicuaren
legueco, ta Eleissaco ajuindu
edo Mandamentubac, eta obra
Misericordijazcuac.

I Celan jaquingo dau cer
artu biar daben?

E Jaquiñaz Eleissaco Sa-
cramentubac.

DOCTRINAREN LENENGO PARTIA
ceñetan adierazoten dirian
Creduta Fedeco Articulubac.

I Ezaizu noc esan eban
Credua?

E Apostolubac.

I Cetaraco?

E Guri fedeco gauzac ira-
casteco.

I Eta zuc cetaraco esaten
dozu?

E Cristinaubac daucagun
Fedia, edo sinistutia autortu-
teco.

Cer da Fedia?

E Icusi ezloguna sinistutia

I Icusi cenduban jaijoten
Jesucristo?

E Ez Jauna.

I Icusi cenduban ilten edo
cerura igoten?

E Ez Jauna.

J Sinisten dozu?

E Bai Jauna.

I Cegati sinistuten dozu?

E Cerren Jangoicuac alan
aguertu deutsan Elissa Ama
Santiari, ta onec alan daracus-
cun.

I Ce gauza dirà cristinau-
ba lugeuz daucazuzanac, ta si-
nistuten dituzuzanac?

E Erromaco Elissa Ama
Santia daucazuzanac, ta sinis-
tuten ditubanac.

I Ta-certzuc dira orreec?

E Articula Fedecuac cre-
duan dagozan leguez.

I Cer dirà Articula Fedecuac?

E Dirà gueure Fedeco
Misterijo edo sinisgneuric an-
dijenac.

Cetaraco dirà Fedeco Ar-
ticulubac?

E Gueure Jangoicuaren ta

I Aita eguin zan guizon?
E Ez Jauna.
I Espiritu Santuba eguin
zan Guizona?
E Ez Jauna.
I Cein bada?
E Bacarric Semia, ceñi
Guizon eguin dà derichon Je-
sucristo, z^r
I Orrela cein dà Jesucristo?
E Da Jangoico vicijaren
Semia, gu erastiarren, eta guri
vici monduva eracustearren
Guizon eguin zana.
I Cer esan naidan-Jesusen
icenac?
E Salvadoria.
I Cetati salvadu guinduzan?
E Guenre pecalubetati ta
diabruaren mendeti.
I Ceresan gura dau Cristoc?
E Ungiduba.
I Cegaz Ungiduba izan zan?
E Espiritu Santubaren Gra-
tiaz ta doez.
I Jesucristo gore Jauna celan
iz, ta Jaijozan Amac donce-
E alia galdu bagarie?
I Jangoicuaren eguiera mi-

ragarrizco, ta gueurez gañeti-
cuaz.
I Eta bere Ama beti izan
zan dóncella ta garbi?
E Bai Jauna, beti.
I Cegaiti Curutzian ill gura
izan eban Cristoc?
E Libretiarren gu pecatu-
tic ta erijotzatic.
I Jesucristo ill ta jatzi zan
infernubaren icenaz cer adie-
tan dozu
E Ez condenauben toqui-
ja, ezpada Arima onac egozan
lecuba, Limbua derichona.
I Celan jatsi zan?
E Arima Jangoicotasunaz
batubaz.
I Ta bere gorputza celan
gueratu zan?
E Jangoicotasunaz beraz
baturic.
I Celan vistu zan iruga-
rren egunian?
E Barriro batuten cirial-
bere gorputz ta arima glori-
betia osteria inos ez illiteco
I Celan igoeban Cerubim
E Berez.

22
+
I Aita Jangoicoaren | escu-
matati jarrita egotiac cer esan
gura dau?

E Cristo Jangoicua danez
Aitac duin gloriya daucala, ta
guizona danez beste edoceinec
baño gueijago. 27

I Nös etorrico da vicijac
ta illac juzguetara?

E Mundubaren güenian.

I Ta orduban vitzuco dira
ill guztia?

E Bai jauna, euren gor-
putz ta arima leen citubenacaz. 27

I Santuben alcarren egui-
teonetan parte izatia esaten
dozunian, cer sinistuten dozu?

E Cristinau fielac parte
danquela bata bestiaren egui-
te onetan arimaco ondasune-
tan, gorpulz baten zatijac iza-
nic cein, dan Elissia. 27

I Cer da Elissia?

E Da cristinau fiel guztia,
atera arturic, eguiten daben
gorputza, ceñen buruba dan
I J. Santuba. 23

E ab Cein da Aita Santuba?

I Ja Da Erromaco Sacerdote

nausi lurrian Cristoren orde-
dua, ceñi obeidutera gagozan
guztioc obligauric. 22

I Credo ta articulubez ga-
ñeti besteric sinistuten dozu?

E Bai Jauna, Escritura San-
tetan daguana ta Jangoicuae
Eleissa Santiari aguertu deu-
tsan guztia. 24

I Ce gauza dira orrec?

E Ez niri itandu, nasalaco
jaquituriya bagacua, baditu
Eleissa Ama Santiac erantsu-
ten daquijenac. 27

Maes. Ondo dinozu iracas-
lai jogucue ta ez zuri fedeco
gaucetan banaca ta astiro con-
tu emolia, asco da zureztat Ar-
ticulubaz Creduan dagozan le-
guez sinistu ta jaquitia.

DOCTRINAREN BIGARREN PARTIA.

Nun adierazoten dan cer escatu
biar dan, icusi dogu celan daqui-
zun sinistu biar dana, cein dan le-
nengua, galosan bigarrenera, cein
dan escatu biar dana. Esan
eguidazu. 27

I Noc esaeiban Aita guztia
2

E Jesucristoc.

I Cetaraco?

E Guri escatuten iracusteco.

I Cer da escatutia edo erre-
gututia?

E Da Jangoicuagana hijotza
jaso ta mesediac escatutia. 29

I Aita guria esaten dozunian
nogaz vercu eguiten dozu?

E Gueure Jaun eta Jaun-
goicuagaz.

I Nun dago gure Jangoicua?

E Lecu guztietan, batez
• bere Ceruban ta Altaraco Sa-
cramentu chilo Santuban. 31

I Cein da oracinoe guz-
tien artean onena?

E. Aita guria.

I Cergaiti?

E Cerren Jesucristoc bere
aoz esanadan Apostoluben es-
cabi dez.

I Cegaiti gueijago? 6

E Cerren daucazan zazpi
escabide caridadeti datoanac.

go I Ceintzue dira?

I J. Lenengua, santificadu

E ure icena. 11

I Cer escatuten dozu esca-

bide orretan?

E Ezagutuba, ta onradu-
ba izan dedilla Jangoicuaren
icena mundu guztian.

I Cein da bigarrena?

E Betorgugana ceure erei-
nuba. 17

I Cer escatuten dozu es-
cabide orretan?

E Aguintan dayaia Jan-
goicuac gure animetan emen
lurrian gracijaz ta guero digu-
la glorijs. 19

I Cein da irigarrena?

E Eguin bedi zure boron-
datia nolan Ceruban alan lu-
rrian.

I Cer escatuten dozu es-
cabide orretan?

E Eguin daigula Jangoi-
cuaren borondatia lurrian ga-
gozanoc, ceruban zorijonecuac
eguiten daben leguez. 23

I Cein da laugarrena?

E Egunian eguniango gueu-
re oguija egun iguzu.

I Cer escatuten dozu es-
cabide orretan?

E Gorputzari dagocan jaba-
2

rija emon deigula, ta arimiar-
rentzat, gracia ta Sacramen-
tubac.

I Cein da bostgarrena?

E Parcatu eiguzuz gueure
zorrac, gue gueure zordunai
parquetan deutseguzan leguez.

I Cer escatuten dozu esca-
bide orretan?

E Parcatu deiguzula Jan-
goicuac gueure pecatubac, gue
gueure gaisquillai parquetan
deutsegun leguez.

I Ceinda seigarrena?

E Ichi ez oiguzu tentaci-
noyan jausten.

I Cer escatuten dozu es-
cabide orretan?

E Jangoicuac ichi ez doi-
gula, diabruac jausi eragnite-
co dacarguzan pensamentu ci-
tal ta tentacinoetan jausten ta
ez lecuric emoten.

I Cein da zazpigarrena?

E Baña librau gaizuz ga-
cheric.

I Cer escatuten dozu es-
cabide orretan?

E Librau gaitzala Jangoi-

cuac arimaco, ta gorputzeco
gach guztietati.

I Cegaiti esan dozu asie-
ran Aita gueuria cerubetan
zagozana?

E Jasoteco bijotza Jangoi-
cuagana ta escatuteco mese
diac humildadez, ta uste betiaz

I Azquenian esaten dozun
verbiac Amen cer esan gura
dau?

E Alan izan dedilla.

I Ceintzue dira Ama Vir-
giniari erregututeco oracinoe-
ric onenac?

E Ave Marija ta Salvia.

I Noc esaeban Ave Marija?

E Aingueru San Gabriele
Ama Virginiari barri onac emo-
tera etorri zanian.

I Norc esaeban Salvia?

E Eliza Santiac dauca be-
retufa.

I Cetaraco?

E Ama Virginiari mese-
diac escatuteco.

I Ave Marija edo Salvia
esaten dozanian nòrizagocaz?

E Gueure Ama Virginia

chito onari.

I Cein da Ama Virginia ori?
E Da virtutez beterico And
d ra edo Señora bat Jangoicua-
ren Ama, ta ceruban daguana.

I Ta aldara daguana nor da?
E Ceruban dagnanaren
irudi bat.

I Cetaraco dago? 6

E Gue icusi, ta gomuta
izan daigun Ceruban dagnana,
ta bere irudi edo imaginia da-
laco erreverencijau daigun.

Maes. Bada beste Santuben
irudi, ta imaginai bere alan
eguin biar deuteszu.

I Ainguerubai ta Santubai
bere erregutu biar deutesgu?

E Bai jauna, gueure bitar-
tecuai leguez. 7

I Cer dira Ainguerubac?

E Dira Jangoicua dacusen
espiritu zorijoneco batzue.

I Certaraco eguin cituban
Jangoicua?

E Beti bera alabadu ta be-
deineatu daijen.

I Cetaraco gueijago? 10

E Bere servitziariac leguez

Elissia zucendu ta guizonac
zainduteco?

I Beraz zuc bere badozu
Aingueru jaolia?

E Bai baucan, ta guizon
bacoch i dauca beria. 10

Maes. Bada devocinoe an-
dija arlu cijozu ta egunoro zu-
cendu zaite beragana.

IRUGARREN PARTIA,

*ceñetan adierazoten dan cer
eguin biar dan.*

Icusi dogu cer sinistu ta cer
escatu biar dan: dacuscun orain
celan daquizon cer eguin biar
dan.

I Esaizu: cein da Jangoi-
cuaren legueco lenengo aguin-
duca?

E Jangoicua maite izatia
gauza guztien gñian.

I Noc maite dan Jangoicua?

E Bere aguinubac gorde-
tan ditubanac. 13

I Cer da Jangoicua maite
izatia gauza guztien gñian?

E Gauza guztiaç galdu gu-
rago izatia bera ofenditu baño.

I Cetara gueijago obligue-
tan gaitu agundu onec?

E Gorputzeco ta arimaco
aleguin guztiaz bera bacarric
adoretara, beragan sinistu ta
esperetan dogula fede bategaz.

I Noc onetan uts eguin
darua?

E Jangoico guzurrez ac
adoratu ta sinistuten labu-
nac.

I Noc gueijago?

E Sorguinqueriya ta taz-
ben barri emote, etorquizon
amesezcuai, eta onelaco bide
bagaco gauza sinistia emoten
deutsenad.

I Bigarren agunduba cein da?

E Ez juramenturic eguitia
alperrie.

I Nortzuc alperrie juramen-
tu eguiten dabe?

E Eguija bada, premina
baga, edo gauza donguia egui-
teco eguiten dabenac.

I Eta eseri, estaocala, edo
alperrie criaturac gaiti jura-

mentu eguitia pecatu da?

E Bai Jauna, cerren eure-
tan eguiten jacon Jangoico-
euren eguilliari.

I Irugarrena ceinda?

E Domeca ta jaija gordetia?

I Norc gordetan ditu jaijac?

E Meza oso bat entzun eta
premina бага biarric eguiten
estabenac.

I Cein da laugarrena?

E Gurasuai lotsia gordetia.

I Nortzuc gordetan dabe
agundu au?

E Gurasuen agundupian
dagozanac, ta lagunduten deu-
tsenac.

I Nortzuc besteric adietan
dira gurasuen icenez?

E Nagusiaguac edadian,
onran ta aguintariltzan.

I Cein da bostgarrena?

E Inor ez illtia.

I Ceer agunduten jacu
oretan?

E Eztejiogula inori gachic
guin ta ez ona; ez berbaz, ez
obraz ta gogoz:

I Cein da seigarrena?

E Araguizco pecaturic ez eguitia.

I Cer aguinduten jacu orretan?

E Izan gaitiala garbijac gogo ta verca, eguite ta gurari-jetan.

I Cein da zazpigarrena?

E Ez ostutia.

I Cer aguinduten jacu orretan?

E Ezteijogula inori quendu, ez enqui, ez eztari, ez gura izan janbiac nai eztabeta.

I Cein da zortzigarrena?

E Inori eguin estabanie ez ezartia, ta ez guzurric esatia.

I Cer aguinduten jacu orretan?

E Eztaigula inorgaiti juzgu dongaric arin eguin, ta ez esan inoren saltaric, ta ez entzun gogoz beste esaten ditubanac, ta entzunac ilo daiguzala gueure barruban.

I Norc austen dau mandamentu edo aguindu au?

E Errazoe andi бага juzgu deunguia eguiten dabenac.

dongaro esaca dabilztanac, inoren gauza isillecua aguertu ta guzurra esaten dabenac.

I Cer eragozten jacu bederatzigarren ta amargarren Mandamentu edo aguindubetan?

E Araguizco atseguinen ta inoren ondasunen gurari bide bagacu: e.

ELISSA SANTIAREN

Mandamentu edo aguindubac dira bost.

Lenengua, Meza osua entzutia Jay la Domequetaa.

Bigarrena, edola bere urtian bein confesetia, edo lenago errotzaco peligruban badago, edocomulgau biar badau.

Irugarrena, Pasco garizumacuetan comulguetia bere parroquijan.

Laugarrena, baru eguitia Ama Elissa Santiac aguinduten dabenian.

Bostgarrena, amarrenac ta primicijac zuzen paguetia.

34

I Cetaraco dira Mandamen-
tu oneec?

E Jaincoaren leguecuac
obeto gordetaco.

MISERICORDIAZCOAC

*obrac edo erruquizco egnĩnac
dira amalau. Zazpi arimari
ta beste zazpi gorputzari da-
gocasanac.*

17

*Arimari dagocazanac dira
onēec*

Lenengua, estaquijanari ira-
castia.

Bigarrena, biardabenari con-
seju ona emotia.

Irugarrena, uts eguiten da-
bena zucendutia.

Laugarrena, gacheguĩña par-
catutia.

Bostgarrena, triste daguana
poztutia.

Seigarrena, lagunaren falta
eta argaltasunac paciencijaz
iragotia.

Zazpigarrena, vicijac eta illac
giti Jangeicuari erregutia.

1

*Gorputzari dagocazanac dira
onēec.*

Lenengua, gaisuac visitau
edo icustia.

Bigarrena, gose danari jaten
emotia.

Irugarrena, egarri danari
edaten emotia.

Laugarrena, cautibuac asca-
tu eragutia.

Bostgarrena, bilossac jastia.

Seigarrena, eromesai ostatu
emotia

Zazpigarrena, illai lurra emo-
tia.

I Cegaiti deriche erruquiz-
coac?

E Cerren eztirian zor jus-
cijaz.

I Nos dira bada zor peca-
tubaren beian?

E Guizon aituben erechi-
jan premiña edo estualdija an-
dija danian.

LAUGARREN PARTIA.

*Ceñetan adierazotendirian ar-
tu bear dirian Sacramentubac
Icusi dngu celan daquizun*

cer sinisten, cer escatu ta cer
eguin biar dogun: Dacuscun
orain cer artu biar dogun.

ELEIZA AMA SANTIAREN

SACRAMENTUBAC

*dira zazpi. Lenengo bostac
dira nai ta naiezcuac, izatez
edo borondatez, ceintzuc vaga
salbau ecin leite, isten baditu
naguitasunez, edo ecetan ez
euquiz. Beste bijac dira bo-
rondatezcuac.*

Lenengua, Bautismua
Bigarrena, Confirmaciñoia.
Irugarrena, Confesiñoia.
Laugarrena, Comuniñoia.
Bostgarrena, Oliaciñoia,
Seigarrena, Ordia.

Zazpigarrena, Escontzia.

I Cer gauza dira Sacramen-
tubac?

E Dira Jesucristoc ichirico
señale aguiric batzuc, euren bi-
tarte omoteco guri gracia ta
virtutiac.

I Cer da gracia?

E Da izate Jangoicozco bat
ceñec eguiten daben Guizona
Jangoicoaren seme ta ceruco
herederu edo Jaubeguei.

I Cer virtute emon darue Sa-
cramentubac graciaz balera?

E Iru entzunenac beste
guztien artian, ta dira virtute
Jangoicoricuac dirichenac.

I Ceintzuc dira?

E Fedia, Esperantzia ta
Caridadia.

I Cer da Fedia?

E Eztacuscuna sinistutia.
Jangoicuac alan agueru dabe-
laco.

I Cer da Esperantzia?

E Ichorotia gloriya Jangoi-
cuaren laguntasuna ta gueure
ondo eguiñac diriala bitarte.

I Cer da Caridadea?

E Maite izatia Jangoicua
gauza guztien gañian, ta gueu-
re lagun ta progimuae gueure
burubac leguez, eguiten deu-
tsegula eurac gueuri eguitia
gura guenduquiana.

I Batioco Sacramentuba

oetaraco da?

E Quentzeco pecatua jatorrizcua, ta batiatuten danagan-arquituten dan edoceimbere.

I Cer da pecatu jatorrizcua edo originala?

E Da jaijotzan dacarguna cein jatorcun gueure lenengo gurasuetali

I Certaraco da Confirmacioeco Sacramentuba?

E Batuan artu guenduban fedia sendotuteco.

I Celaco da Confesinoeco Sacramentuba?

E Batiatu ezquero eguini-co pecatubac barcatuteco.

I Ce pecatu dira orréc?

E Mortalac eta venialac.

I Cer da pecatu mortalac?

E Da esalia, eguitia edo gura izatia cerbait Jangoicua-ren leguiac eragotzija gauza andi edo astunian.

I Cegaiti dericho mortala?

E Illen debelaco eguiten dabenaren arimia.

I Cembat gauzac lagun bir dan confesinoian pecatu

mortala quentzeco?

E Bost gauzac.

I Ceintzuc dira?

E Lenengoa, aleguiñaz pecatubac gogora ecartia.

Bigarrena, artzeia damu bici bat Jangoicua ofendidu debelaco.

Irugarrena, euquitia asmo sendo bat pecaturic gueijago ez eguitico, ta alde eguitico pecaturaco bide ur ta ocasinotatic.

Laugarrena, autortutia pecatubac ossoro confessoriar, jaquinac, jaquinac leguez, dudazcuac, dudazcuac leguez, gueitu ez guchitu bagarie.

Bostgarrena, confessoriac emoten daben penitencija cumpletia.

I Celan egin biar da lenengo gaucia, cein dan pecatubac gogora ecartia?

E Ardura andijaz ciur beguiraturic gueure bicitziari.

I Celan ecarrico dogu damuba?

E Jangoicuari escatubaz

bada da bere emocaiga.

I Cembat modotacoa izan
deite damu ori?

E Modu bitacua.

I Celan deriche?

E Amodijozcua ta bildur-
rezcoa.

I Cer da amodijosco damuba?

E Da artzeya damu bici
bat Jangoico guztiz maite da-
bena ofendido dabelaco izanic
aín ona.

I Cer da bidurezco damuba

E Da euquitia damu bici bat
Jangoicoa ofendidu dabelaco
cerren Jangoicoac infernura
bota leigan, edo ceruba galdu
dabelaco, edo bere arimia pe-
catubaz guztiz ezaindu dalaco.

I Eta biar da batec pecatu
mortalian jausi ezquero beria-
la confesau?

E Ondo iltzate, baña ez da
preminazcua.

I Cer eguin biar dau bada?

E Arte bijotzeco damu an
di bat pecatu eguin dabelaco,
enqui ondoteo gogo sendo bat
ta confesau Ama Elissa San-

tiac aguinduten dabenian.

I Pecatu veniala edo ari-
ña ce gauza da?

E Pecatu mortaleraco pres-
taera bat,

I Cegaiti dericho veniala?

E Cerren guizona erresto
jausten dan, ta erresto parca-
tuten jacan.

I Cembat gauzaz parcatu-
ten dira?

E Bederatzigaz.

I Ceintzuc dira?

E Lenengo, Meza entzutiaz,
Bigarrena, comulgueitiaz,
Irugarrena, ni pecatarija
esanaz.

Laugarrena, Obispuarren
bedeincacionoyaz.

Bostgarrena, ur bedinca-
tuba artubaz.

Seigarrena, ogui bedin-
cátuba janaz.

Zazpigarrena, Aita guria
esanaz.

Zortzigarrena, sermoia
enzunaz.

Bederatzigarrena, Jangoi-
cuari parca esque daocala, bu-

larra juaz.

I Comuninoeco Sacramen-
tu guztiz Santuan cer artuten
dozu?

E Jesucristo Jangoico ta
Guizon eguijasco Sacramentu
altaracuan eguijaz daguana.

I Oliazinoeco Sacramentu-
ba cetaco da?

E Iru gauzataraco.

Lenengo, lenagoco bicitza
gaistoco pecatuben errastu ta
emparauyac quenduteco.

Bigarren, sendotuteco ari-
mia diabruren asmo ta tenta-
cionen contra.

Irugarren, osasusuna gorpu-
tzari emoteco arimaco galtian
izango ezpada.

I Cetaco da ordia?

E Ordenduteco ta consa-
gretaco Abade edo Elis-Gui-
zonac.

E Cetaco da Ezcontzaco
Sacramentuba?

E Ezconduteco ta emoteco
gracija ezcondubai alcarren
artian baquian bici ditian ta
señacceruraco aci daijezan.

PECATU CAPITALAC
*edo besten sustraijac dira
zazpi.*

Lenengua, Andiuete edo So-
berbija.

Bigarren, Cequentasuna edo
Avaricija.

Irugarrena, Loiquerija edo
Lujurija.

Laugarrena, Aserracuntzia
edo Iria.

Bostgarrena, Gulerija.

Seigarrena, Ondamuba edo
Embidija.

Zaspgarrena, Naguitasuna.

I Cergaiti deituten dira ca-
pitalac pecatu onec. izanie
gueijenian mortalac?

E Cerren euretati buruti
leguez jaijoten dirian bestiac.
ta ceren dirian beste pecatu
guztien austraijac. I z jatorque
barriz aie ondo mortalen ice-
na bada ascotan venialac ba-
ño, eztira.

I Nos dira mortalac?

E Caridadia ausi edo Jan-
goicuaren edo lagunaren con-
tra dirinian.

I Nos dira oren contra?

E Jangoicoaren legueco edo Elissaco mandamentu edo aguinturen bat austen danian gauza andijan.

I Cer da soverbija edo Andiusliza?

E Gurari oquer edo era baguia, bestiac baño gueijago izateco.

I Cerda cenqueetasuna edo Avaricija?

E Da ondasunen gurari gueijegui bat.

I Cer da loiquerija edo Lujurija?

E Gorputzececo atseguinloijen gurari erabagaco bat.

I Cer da Aserracuntzia edo Iria?

E Venguetaco gurarioquer bat.

I Ger da Gulerija?

E Jateco ta edateco gurari gueijegui bat.

I Cer da ondasuna edo Imbirija?

E Besten ona icusi ecina.

I Cer da naitasuna?

E Gauza oneraco jausitasun edo atzerapena.

Zazpi vicijo onen contra dira zaspi virtute.

Anduste edo Soberbijaren contra, Humildadia.

Avaricija edo cequentasunaren contra, Prestutasuna.

Loiquerijaren contra, Garbitasuna.

Aserracuntziaren contra, Onenez iragotia edo Paciencia

Gulerijoren contra Jan-ednian beguiratuba izatia.

Imbidijaren contra, Amodijua ta, Caridadia.

Naguitasunaren contra, Prestutasuna.

Igues biar deutsegun arimaco arerijuac dira iru.

Lenengua, Munduba.

Bigarrena, Demoninua.

Irugarrena, Araguija.

I Celan iguesco dogu mundubaganic?

E Bere andiuste ta arro-
tasunai jaramonic ezaz.

I Demoninuaganic celan
igues eguingo da?

E Umildadiaz ta Jangoi-
cuari erregutubaz.

I Celan igues eguiten da
Araguijaganic?

E. Corputza eejaz, azpira-
tubaz, tuari eta janari cerbait
quendu ta. Peligruzco ibillerac
eragotzi ta. Au da arerijoric
andijena, cerren ecin alderatu
guiyaijan gueuganic, Mundu-
ba ta Demoniuu bai.

*Virtute Teologalac edo Jan-
goicuaganuzcat dira iru,*

Lenengua, Fedia.

Bigarrena, Esperantzia.

Irugarrena, Caridadia.

Virtute Cardinalac dira lau

Lenengua, Prudencija.

Bigarrena, Ciurtasuna edo
Justicia.

Irugarrena, Sendotasuna.

Laugarrena, Templantzia edo
beguiratuba izatia.

*Corputzeco Centzunac dira
bost.*

Lenengua, beguijacaz icustia.
Bigarrena, belarrijacaz en-
tzutia.

Irugarrena, auaz gusto ar-
tzeia.

Laugarrena, surraz usain
eguitea.

Bostgarrena, escubacaz ucu-
utia.

I Centzunac eta osterun-
tzeco gorputzeco zatijac, ceta-
raco emon euzcuzan Jangoi-
cuac?

E Guztiaacaz ta gauza guz-
tietan bera servietaco.

*Arimaraco Almenac edo Poten-
cijac dira iru.*

Memorija edo gomutia. Adi-
na edo entendimentuba ta Bo-
rondatia.

I Celaraco emon euscun
Jaungoicuac Gomutia edo Me-
morija?

E Gomuta guendizan bera-

gaz ta bere mesede guztiaçaz.

I Cetaraco emon euscun
Entendimentuba?

E Ezagututeco gueure Jau-
na ta goguan erabilteco.

I Cetaraco emon euscun
Borondatia?

E Bera maite izateco, onic
andijena leguez gauza guztien
gañian, ta beragaiti gueure
lagun edo projimua gueure
burubac leguez.

*Espiritu Santuaren Doyac
dira zazpi.*

Lenengua, Jaquiturijaren
Doya,

Bigarrena, Andinaren Doya.

Irugarrena, Consejubaren
Doya.

Laugarrena, Ciencija edo ai-
tutiaaren Doya.

Bostgarrena sendotosuna-
ren Doya.

Seigarrena, Piedade edo
eruquijaren Doya.

Zazpigarrena, Jangoicuaen
bildurraren doya.

*Espiritu Santubaren frutubac
dira amabi.*

Lenengua, Caridadia.

Bigarrena, Baquia.

Ir. garren, Bijotzeco andi-
tasuna.

Laugarrena, Benignidade
edo erruquitasuna.

Bostgarrena. Fedia.

Seigarrena, Continencija.

Zazpigarrena, Espiritu atse-
guin edo poza.

Zortzigarrena, Paciencia edo
eruapena.

Bederatzigarrena, Ontasuna.

Amargarrena, Biguntasuna.

Amaicagarrena, Modestija
edo modu ona.

Amabigarrena, Garbitasun
edo castidadia.

Zorijontasunac dira zortzi.

1 Zorijonecuac bijotzeta po-
bre edo preminadunac, cerren
eurena dan ceruco erreinuba.

2 Zorijonecuac manso edo
bigunac, cerren euren men-

dia euko daben lurra.

3 Zorijonecuaz negar eguiten daben: e cerren eurac izango dirian poztribac.

4 Zorijonecuac ciurtasun edo justicijaren gose-egarri dirianac, cerren asiatic izango dirian.

5 Zorijonecuaz erruquiorrac, cerren aurquituco, daben misericordija edo erruquija.

6 Zorijonecuac bijotz garbicuac, cerren icusico daben Jangoicua.

7 Zorijonecuac baquetsubat, cerren Jangoicubaren seemeen icena emongo deuten.

8 Zorijonecuac ciurtasun edo Justicijagaiti gorrotatu persecuciñoia daruenac, cerren eurenaz izango dan cerubetaco erreinuba:

I Certzue esan ditugu orain?

E Zorizi Bienaventuranza edo Zorijontasunac.

I Cer dira orrec?

E Espiritu Santubaren virtute ta doayen eguitecoric one-nac.

I Nortzue dira bijotzeti pobre edo premina dunac?

E Lurreco andin eta ondatunen guraric ezlauquenac.

I Nortzue dira manso edo bigunac?

E Ase-errie ezlauqueñac ezta bere apurric.

I Celan mendetuco dabe lurra?

E Euren buruben jaube izanaz.

I Nortzue dira negartijac?

E Atseguindonga ezlirianac bereisten ditubenac.

I Nortzue dira ciurtasunaren edo justicijaren gose-egarri dirianac?

E Aleguñaz ecetan bere utsic eguitia nai eleuquenaz.

I Nortzue dira erruquiorrac?

E Inori bere on baño eguingura ezleuzenac.

I Nortzue dira bijotz garbicuac?

E Euren barruco gurari dongac goituten ditubenac.

I Nortzue dira baquetzubac?

E Euren burubai ta beste-
nai baquia emon daruaquenac.

I Nortzuc dira ciur dabil-
tzalaco gorrotaubac?

E Sendo ta gogor dagoza-
nac gauza on guztietan mun-
ducuen gach erechijan egon
arren.

I Cegaiti emon deutsezu
onei Zorijontasunen icena?

E Cerren euretan daguan
lurrian zorijoneco izatia ta ce-
ruban esperantza benetacta.

Maes. Jangoicoac ara eruan
gaiquezala guztioe. Amen.

Ni pecatarija.

Ni pecatarija confesetan na-
chaco Jangoico guztia daijana-
ri, Andra Marija Virgina zori-
jonecuari, San Miguel Aingue-
rubari, San Juan Baptistari
Apostolu Santu San Pedro ta
San Pablori, ta ostian Ceru-
ban dirian Santu guztiai, eta
zuri, neure arimaco Aita, eguin
dodala pecatu, goguaz, ver-
biaz, obriaz, neure erruz, neu-
re erruz, neure erru andiz:

Orregaiti escatuten deutsa
Andra Marija Virgina zorijo-
necuari, San Miguel Aingue-
rubari, San Juan Baptistari
Apostolu Santu San Pedrori,
ta San Pablori ta ostian Ce-
ruban dirian Santu guztiai,
eta zuri neure Arimaco Aita
erregutu deijozula nigaitigueu-
re Jaun eta Jangoicoari. Amen.

Nere Jesucristo Jauna.

Neure Jesucristo Jauna, Jan-
goico ta Guizen eguijazcua,
neure eguillia ta Erredentoria,
zariana zarialaco ta maite zai-
tudalaco gauza guztien ganian
damu dot. Jauna, damu dot
bijotz guztirie zu ofendituba,
gogo sendo bategaz ez gueija-
go pecaturic eguiteco, pecatu-
ben bide guztietati alde egui-
teco, neure pecatubac confe-
sesaco ta eguiteco, emoten ja-
tan penitencija, Opa deutsudaz
Jauna neure vteitza, neque ta

eguite guztia, neure pecatubenen orderaco: uste dot zuré ontasun ta erruqui amai bagaan parcatuco deustazuzala, ceure odol precioso, Pasinoe, ta erijotziagaiti. ta emongo deustazula gracija vicitzia obaluteco ta ceu servietau irauteco neure erijotzaco ordurano. Amen.

ENCARNACIÑOECO,

*misterjo et Altaraco Sacramentuaren azalduria edo es-
plicacinoya.*

I Cetan dago Encarnaciñoeco Misterijaa?

E Trinidadeco bigarren Personia, cein dan Semia, Guizon eguitian Ama Virginiaren errai garbijetan, ez Guizonaren, ezpada Espiritu Santubaren virtutez, doecellatasunaren calle gaja.

I Celan jazo zan?

E Formau edo egueiban Corputza Ama Virginiaren odol garbijaz: ataraeran Arimia ecebere ecetic: Gorputz

ta arimia alcarregaz batu cituban, ta orra Guizatasuna: azquenic, bigarren persona edo Semiac artu cituban beragan gorputz ta arima onéc, ta gueratuzan Jangoico ta Guizon eguiñic.

I Iru personac egueiben obra andi au?

E Bai Jauna, baña esaten da Espiritu Santubaren virtutez izan zala, cerren Aitiari poderia ta Semiaria, jaquituria uez, alan Espiritu Santubari ezarten jaco amodijoseo misrijo au Baña hacarrie bigarren Personia guertu zan Guizon eguiñic.

I Cembal izate edo Naturaleza aurquituten dira Jesucristogan?

E Bi. Guizonadanez; bata, ta bestia Jangoicoa danez; ta bardin adimentu, ta borondate bi.

I Cembal persona?

E Bat, ta au Jangoicua dan aldetic: cerren persona bi balira, izango litzatez Cristo bi, ta

Cristo bat bñā ezta.

B Badau gomuta edo Memorijac?

E Ez Jangoicua damnez, cerren gauza guztia, daucaz aurrian, baña bai Guizona danez.

I Cer dago Altareco Sacramentu Santuban?

E Jesucristo gure Jauna ceruban dagan leguez bicirie baña estalduta Ostiaren zuri, tasunaz.

I Eta dago ogniric?

E Ez Sacerdotiac consagrau ezquero, ta bacarric dagoz ogui ichura edo irudin utsac.

I Badago gorputza baño beste gauzaric?

D Bai, an dago bere arimia, Odola, Jangoicotasuna ta Trinidadeco iru persona.

I Cer dago calizan?

E Consagrau baño tenago ardaur pusca bategas, baña consagrau ezquero jarten da verben indarrez odola, ta celan odol au dagan bicirie, dagoz an Gorputz ta Arimia

Jangoicotasunaz, ta onez gañeti Trinidadeco iru personac: baña ecelan bere ardaoric ez, ezpada ardaurenichura ta irudin utsac.

I Ostija Santuba erdibitu ta apurtuten bada, erdibituten ete da Cristoren Gorputza?

E Ez Jauna, cerren dan apurric chicarrenian aurquituten da osoz bere gorputza ta dago guztia guztian, ta guztia edocein apurretan.

I Cetaraco da Comunioeco Sacramentuba?

E Ondo prestatu ta artuten dabenarentzat izan dedin arimaco jaquija, gracia ta virtutiac gueituleco.

I Pecatu mortalian comulguetan danac artuten dau Jesucristo?

E Bai Jauna, baña bere caltitan.

I Ce calte etorri leite?

E Asco, baña jaquinenac dira gorputz eco gach, ta erijotzia, ta vijotz eco gogortasuna.

I Cer diño S. Pabloc dongaro

comulguetan diranean gañian
E Jaten dabela juicio gogor
ra edo euren condenacioia,
ta eguiten diriala errudun Je-
sucristoren gorputz ta odola
dongaro erabilli balebe leguez.

I Beraz pecatu andija da pe-
catu mortalian comulguetia?

E Bai jaena, ta eguin al-
deitian pecatu andijenetati bat
bada darua Jesucristoren gor-
putza lecu ezañera, ta diabru-
ben artera.

I Cer eguin biar da Co-
mulgau orduban?

E Jarri lecu batu baten ta
gozatu gueure Jangoicuaz ta
egon eskuerrac emoten ta gau-
za onec escatuten guichienez
ordu lauren baten tercijuan,
ta ez lasterregui urte Judasen
leguez.

I Pecatu ete da comulgau
ta guero baraba ausi бага chis-
tuba botatia?

E. Ez Ostija santuba igaro
ezquero: Alan bere ondo izan-
go da al badedi pusca baten
chistuba bota бага egotia, ba-

ña ezta pecatuba esan dan
moduban.

JAQUIN VIDE.

*biar andicuaq batio ta confe-
sinoiaren gañian.*

Icusi dogu cetaco dan Bau-
tismoco Sacramentu santuba-
Dacuscun orain cein biarra
dan, non emon leiquian, ce-
emoten dan ta nortzubet emon
biar jaquen.

I Nundi sartuten da Elissara?

E Bautismo santuric.

I Badago ceruric batiatuba
ezlanarentzat?

E Ez moduren baten ba-
tiatuba ezipaca.

I Cembat modutara batia-
tuba izan leite?

E Irutara, urezco bautis-
muaz, susco ta odolezcuac.

E Cerda urezco bautizmuaz?

E Egunian bein uragaz
emoten dacuscuna.

I Cer da susco bautismuaz?

E Da Jangoicuaren amodi-

60

jozco damuba, edo amodijua
bera, urezco bautismua artu-
teco gurari osuaz.

I Cer da od: lezco bautismua

E Da Jesucristogaili vici-
tzia emolia ta onelan salvau
cirian Herodecec illieraguin ci-
tuban seiñac.

I Nora duaz bada bautismo
baga illten dirian seiñchubac?

E Limbua derichon toqui
batera.

I Ce pena darne toqui ata i?

E Eztarue sentiduco pena-
ric infernucua leguez, baña
bai Jangoienaren arpeguija
iños icusi eciña.

I Beraz pecatu esquerguija da
seiñari bautismua galerazoia?

E Bai bacoharen erruz bada.

I Cembat modutara euqui
lei batec erruba?

E Modu bitara: bata, bera-
riz eguiten danian cerbait sor-
tu ta daguan seiñchuba galdu-
teco, ta bardin onetaraco con-
seju donguia emoten danian.

I Ce pecatu da au?

E Da cerura diadar eguin

61

duaren pecatuba, ta Jaungoi-
cuac irrimen castigau oy daba-
na. ¡O celan arima gaisso as-
coc dirautsen Limboli Jaungoi-
cuari! Vengau eizu, Jaun, gu-
ri galerazo descuben belico
clorija. Eta euren pecatuben
gastiguban issildu daruez gue
istaquerija onec, ondo confe-
sau бага, ta jasten dira infer-
nura anche zucen confesetara.

I Ceinzut guejago euqu
derue erruba?

E Jarten diranac sabelian
dauquen seiña galduteco peli-
gruban: Eta alan euqui biarda
onetan ardurachito andiya.

I Ceñec batiatu lei premi-
ña orduban?

E Edocenez ondo batiatu-
ten badau.

I Celan ondo batiatuten da?

E Ura botiaz, albadedi bu-
rura ta ezipabere gorputzeco
zatiric nausijenera, ta ezanaz
orduban Jesucristoc orretara-
co eracutsi cituban verbac.

I Ce verba dira orrec?

E Nic batiatuten zaitut Ai-

tiaren, ta Semiaren, ta Espiritu Santubaren icenian.

I Eta cer eguin biar da seiña jaijoten bada illaren ichuriaz, edo eceri eraguiten ezteutsala?

E Batiatu bada ezpadan ustelduta urten ezpadan, cerren movimentu, edo cirquinic ez eguitea ezta ill da daguan seiñale ciurra.

I Cer eguingo da, galdu edo botaten dan seiña bada dempora bagacua, ta chilo chitarra?

E Batiatu ardura бага, ura botata, berba onecaz *Vicitcia badaucazu, Nic batiatutenzaitut: Aitiaren, ta Semiaren, ta Espiritu Santubaren icenian.*

I Cegaiti alan?

E Cerren iñoc orandiño ciur eztaquijan nos sartuten dan arimia gorputzian, batzue diñue gorputza arimatuten dala sortu ta beriala, beste batzue irugarren egunian: te beste batzue gueijaguan: ta dan leguez dala, gure beguijacz icusten dan gorputzchubatz,

edo gorputz ichuriac beti ditu egun asco: ta noc daqui arimiac urten deutzan edo ez galduten danian? Cegaiti bada ucatuco jaco bautismua jaquin ez, edo ezta baita onetan?

I Ondo egiña da seinchu galdubac urez heterico ontzi batera botatia batiatu бага?

E Da odolezco malcuacaz negar eguiteco gaucia. ¡Oh cembat seinchu egongo cirian gaur Jangoicuanen arpeguija icusten batiatu izan balitu euren guraso, edo besteren batet! Ecin esan lei negar бага. Jazo da sarri seinchu chical galdubac uretara bota ta gentia beguira barrez, celan ebillen eguerijan, ta emoten citubala vizizan seiñaliac.

I Eta cer eguin biar da baldin galdu dan seiña badator bolsachu baten barruan?

E Erraz ebagnico da bolsa, edo zacuchuba alzoscolacaz ta guero batiatu esan dan leguez barruco senchuba, edo seiña dirudijana. Eta ardura andija

to euqui biar dabe gurasuac
pelaco galdn daben seiña edo
bota eztaguijen odol moltso-
ren bat dalaco ustiaz.

I Cer eguiñ go dau andra-
cume batec seindun dagnala
jarten bada eriyotzaco peligru-
ban?

E Baldin gauza jaquina ez-
pada adierazo, cer egoera edo
estaduban aurquituten dan.
Eta eztaque onetan achaqui-
jaric pecatuco videti seindun
dagozan nescatillac here: cer-
ren gueijago juaco seiñari sal-
velian, guraso erruba dauco-
nari honra apurbaten baño.
Eguin daiquiana da esau con-
fessoriarri cer jazoten jacon ta
eguin onec aguinduten deut-
zana.

I Eta ondo eguiten dabe
senide, edo ehecuac eragoz-
tiz atera daquijen seiña illdan
andracumiari?

E Eguiten dabe pecatuica-
gagarri bat. Gorputz ill batec
rueijago darua lurra emoten
daben demporan oiñ, ta achur

raz sacatuten dabilcozanian,
seiña ateraten deutzenian ba-
ño. Eta illtera doyan gurasuac
escatu biar leuque mesede au
senchuba bautismuaz cerura
juan, ta beragaiti Jaingoicuari
erregutu dagnijon. S. Ramon
Nonat etzan gaur ceruban aim-
beste glorijaz egongo atera ez-
palebe bere ama illaren sabe-
leti. O. cura ta predicadore
Jaunac. Subei jagotzu gauza
onéc sarri eracustia, ceuben
ardi taentzulai. Guztiaç jaquin
biar leuque ondo celan batia-
tu onelango demporetan.

CONFESINOYAREN GAÑEAN.

Icusi dogu cetaraco dan con-
fesinoya, ta cembat gauza biar
dirian ondo confesataco; da-
euscuzan premiñazco gauza
batzuc.

I Cer dá contzienzijaco
esamina edo billa-cuntzia?

E Da eguin dirian peca-
tubac zucen confesetaco gogo-
ra aleguiñaz ecartia.

I Nundi eguingo da esamihau.

E Jangoicuaren legueco-amar mandamentubetati host Elissacuetati, ta bacochat bere estaduco eguinvide, edo obligacinoyetati.

I Cembat dempora biar da ondo eguiteco?

E Eztago dempora jaquinie. Sarri confesau, ta Jaungoicuaren bildurrian vici dirianac erraz ta laster eguin darue. Baña cristianau nasai, pecatubetan nastaubac ta beranduric berandura confesetan dirianac, biar dabe dempora ta ardura gueijago.

I Cembat confesinoe donga eguiten dira?

E Chito asco, edo negar eraguiteco beste.

I Cegaiti ori?

E Cerren damu benetacoric eruan ezlaruen.

I Cetan igarten jaque?

E Confesinoietari confesinoera ta pecatuti peccatura dabilztalaco infinigura ezabela ardura

andiric peccatuban ez jaustaco,

I Cer da proposituba?

E Da bijotzeco gogo sendo batez gueijago peccaturic eguiteco ta peccatuco vide urco gutietati alde eguiteco.

I Peccatuen videti aldaijala alde eguiten eztabenaz, badaruan benetaco proposituric?

E Ez Jauna, ezpada aszcua, ta falsua. Alan asco duaz infernura usle oquer bategaz, beguitanduten jaquela ondo esan ezquero peccatubac, eta absolbizinaya artuten banda-be gracijan dagozala.

I Cein da ezaubide, edo señalarle onena ondo confesetan dan edo ez jaquiteco?

E Peccatubac zucen, ta bat bere ichi бага esatia, ta aurera bicitzia obaturia. Baña vicitzia lengua bada da señalet chito donguia.

I Peccatu venial edo arñac confesa bear dira?

E Ondo da, baña ezta preminazcua. Alan bere orretaraco jaquin biar da peccatu ve-

niala baño ezтана, cerren ezta
baidan badago mortala ete dan
confesau biarco dau. Ascoc ar-
tu daruez venialtzat mortalach
dirianac, batez bere seigarren
mandamentuban ezebere ez
palira lenguez verbi zantar.
escuca ciquin, ta beste ibillene
asco.

I Cer adietan dozu confe-
sinoyaren icenaz?

E Esatia pecatu mortal,
blan jaquinac, celan dudacuac
aut bere lotsaz ichi бага.

I Pecatuba confesau tzaca
isten bada aztu jacolaco bati,
ondo confesetan da?

E Bai bacocharen erruz
ezpada ta damu benelacua ba-
darua baña confesau biar da
urrengo confesiñoyan.

I Pecatu mortal bat confe-
sau бага lotsia gaiti isten da-
bena salvan leite?

E Ecin salvau leite santu
gustiac eguin dituben baño
penitencia gueijago eguingo
balitu bere.

I Ondo confeseten dira eu-

ren pecatubac guchitu, eder-
tu, ta apainduta leguez, esa-
ten ditubena?

E Ez cerren esan biar di-
rian dauqueen gueistolasun,
edo malicijas, ta concienci-
acercusten daben leguez. One-
tan uts eguin darue boranda-
tez euqui dituben pensámentu
charrac, ta beste eguite ciqui-
ñac eurae guraz ebela ciria-
la esan daruenac.

I Asco galduten ditu dia-
brubac lotsa onegaz?

E Bai, Beguilandu eragui-
ten deutsezala milla gachtasun
edo dificultade. Eta alan ichi-
eraguiten deutsez confesau ba-
ga chicarretaco loiquerija, ta
euren burubacaz eguinico es-
cuca atseguingarriac ta beste
gausa asco.

I Cer jasoten jaque one-
lango pecatari bildurtijai?

E Darue mundu onetan
quezeaz ta arantzaz beterico
visitza bat, ta guero aguertu
biarco ditue nai ta ez mundu
guztiaaren aurrian juicioo egu-

nian.

I Esan ele lei confesoriae pecatu confesinoyan entzunicoric.

E Ez, erre ta puzcatuco baleb here.

I Beraz eztago achauquiarie pecatu ba confesau бага isteco?

E Ez Jauna, ta alan confesetan ez ditubana bere gura utsez ta arguiro daguiala condenaueo da belico, nun confesau biarco dituban infernuban angoo confesore Luciferren aurrian.

I Cer eguin biar dau urte ascuan edo vicitza guztian peccaturen bat, edo gueijago isilduten egon danac?

E Eguin confesinoe guztien edo generala, aurquitu aldaiquian confesoreric onen a jaquitunedaz.

I Eta eguin, edo complidu biar dira confesoriae emoten dituban penitencijac?

E Bai Jauna alan eguñico alecatuben ordian leguez, ceppu aurrera eguin eztedin bi-

tartecolzal emon ditubanac.

FEDE, ESPERANZA TA
CARIDADECO

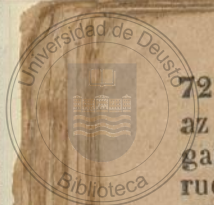
Actuac egunian egunian eguitemeco.

O neure Jaungoicua! sinistuten dot zariana Jangoico baccarra iru Personetan:

Sinisten dot, Jaincuaren Señor dan bigarren Personia. Guin zala Guizon Ama Virginiaren Sabel garbijan Espiritu Santubaren gracijaz, jaijo, ta illtzala enutzian gu salvetarrren, ta guri vicimoduba eracustiarren.

Sinistuten ditut borondate senduaz creduan dagozan Articulo guztia, cerren zarian eguija, jaquiturija ta ontasuna bera, ta Elissa Ama Santiaren vitartez aguertu deustazuzalaco, ta gura dot vici ta ill fede onetan.

O nere Jangoicoa! Icharotendot Jesucristo gueure launaren merecimentu ta hero gaci-

az eguiten ditudan obrac onac
gaili, emongo deustazula Ce-
ruco gloria, ta mundu onetan
ara elduco biar dituban gra-
cija guztia.

O neure Jangoicua! Ametan
zaitut neure vijozt guztiaz, ta
gauza guztija baño gueilago,
cerren zarian guztiz maitegarri-
ja ta ontasun guztijaren itu-
rrija.

Ametan bere dot neure pro-
gimua neure buruba leguez
ta zure amoriarren. Amen.

I Dira biar biarrac fede,
Esperantza ta Caridadeco Ac-
tuac?

E Bai dira obligacinoecoac
sarri vizitzan, baita erijotzaco
arriscuban bere.

I Celan eguiñ leiz iracur-
ten estaquijanac, edo ordenaz
eguiten icas ecin dabenac?

E Esanagaz egunian egu-
nian ta ardura andijaz, Cre-
dua nun dagozan Articulo
Fedeco guztia, ta Aita guria,
edo Cristoc iracatzi euseun
oracinua, non dagozan Espe-

rantza ta Caridadeco acto ede-
rrac, biar dan devocino ta
prestaeriaz esaten bada.

I Eta pecatu mortalaren
damu benetacoric artu gura
eztabenac, eguin ley eguijazco
caridadeco actoric?

E Ez, ta auaz esan arren
ametan dabela Jangoicua, diño
guzur andi bat, cerren arima
baten ecin batu leite pecatu
mortalagaz Jangoicuaren be-
netaco amodijo puru, edo
garbiric.

I Cer eguin biar dau bada
pecatu mortalian dagan ba-
tec caridadeco actu eguiteco?

E Artu pecatubaren damu
eguijazco, bat, onduteco ta
confesetaco propositubaz

GOISIAN OEITI JAGUI TA BER-
TAN FEDES JANGOICUARI BEGUI-

RATU, CENATU, TA EGUN

ATACO OBRAC ESQUINITECO

ORACINOA,

Neure Jangoicua! esquerrac ta

alabanza; emoten deutsudaz cerren egun onelara ceu servitu ta amaetaco ecarri nazun, infernuban, beste asco d gazan leguez, nic bere egota mereci nebala. *Aita guria, ta Ave Marija.*

Gaurco neure pensamentu, verbai ta eguite guztia esquinten ta topa deutsudaz neure Jesus onaren odol, ta merecimentu audiacjaz baitora, ceure glorijarie andjeneraco. *Aita guria ta Ave Marija.*

Damu dot, Jauna neure pecatu guztia gaiti, cerren ametan zaitudan gauza guztien gaitian, borndate sendo bategaz, ceure gracia lagun dodala, ez gueijago ofendietaco. Artuten diot gogua irabazteco gaur diran indulgencia guztia neure arimaco zorren alderaco, ta purgatorioco arimien socorruraco. Orretoraco opa bere deutsudaz gaurco neque lan, atsacaba, ta penai guztia, ta obeto artubac izan ditezan esqui n tizen deutsudai. Ama Virgina Santisimaren escubetatic, ceñi esquetan deutsadan bere sorrera garbija gaiti, gorde naguri jala gaur ta beti tentaciño guztietati, ta zure gracia galdu eztagugan. Esan iru Ave Mariya Ama Virginiaren Concepcinuaren honraan.

Neure Aiñgueru Guardacomaitia gorde naguizu gaurco neure pausu verba, ta gauza guztietan, goitu ez naguijen neure arimaco arerijuae, eguineztaguidan ceure aurrian neure Jaungoicuaren contraco gauzaric; neure oracino ta obra onac eruan eguizuz Jangoicuaren Tronubaren aurrera, ta alcantzau eguidazu guenian erijotza on bat.

Aita guria ta Ave Mariyabere honraan.

Ez igarobarriz egunic San Joseri cerbait escatu бага.

MAIJA BEDEINCATUTECO ERREZUBA.

Aitaren, ta Semiaren, ta Espi ita Santubaren icenian.

Neure Jauna eta Jangoicoa gure esperantzia dago zugar, ta emoten dozu bere dembera jateco biar doguna. Zure escuba zabalda ta guztioe bendeciñoz beteeñau gaituzu. *Aita guria ta guero esango da.*

Doe guztien emoi, ta gueure Jauna: zure escutic guc artu, jan biar dogun guztija bedeincatu eguizu Jesucristo ceure Semia gaiti, bere cenian, *Aita eta Semiac, ta Espiritu Santubac guztioe bedencatu gaguizalo, ta bere Glorijaco Maira betico eruan gaguizula.*

JAN EZQUERO GRACIJAC EMOTECO.

Aitaren, ta semaren, ta Espiritu Santubaren icenian. Ezquerrac ta alabantzac emoten deutzuguz, Jauna, orain eta beti eguin deus-cuzuzan mesede guztiac gaiti. Zuganic gure gañera etorri dan ben-deciño, ta mes-de onegaiti mundu guztiac beti alabau zaguizala Amen.

AITA GURIA TA GUERO.

Queure onguin guztiai, Jauna pagau eijezu ceure icen Santuba gaiti ta arima fel guztiac eruan eguizuz Cerura ceu alabetara,

AITA GURIA TA GUERO.

Arima fel guztiai Jangoicuac dijela betico descansuba ta guri digula bere gracia ta baquia. Emen batu gaituban Jauna berac ceruco Glorijan guztioc batu gaizala. Amen.

AVE-MARITAGUAC.

I. Ainguerubac barri onac Marija Virginari emon eta Espiritu Santubaren graciajz Semia bere Sabellian artu eban, *Ave Marija*.

II. Ona Jaunaren Servitzarija,

eguin bedi ningan ceure Verbiaz batera. *Ave Marija*.

III. Jangoicuaren Semia Guizon eguinzan, ta gure artian vici-izan zan. *Ave Marija*.

Jangoicuaren Ama Santia erre-gu eguizu gu gaiti. Cristo-ren aguintzarijen duin izan gaitian.

ORACINUA.

Iguzu arren, Jauna gueure ari-metan ceure gracia Ainguerubac barri onac ecarri, ta Cristo ceure Semiaren Guizon eguitia ezagutu degunoc, bere Pasiño, ta Curutzia gait betico gloriraja eruanac izan gaitian. Amen.

Jangoicoari nai daquiola guen-ra nequezale, ta baserritarretan iraun, artu, edo gneitutia devoci-no onec

Letania de Nuestra Señora.

Kyrie eleyson.

Christe eleyson.

Kyrie eleyson.

Christe audinos.

Christe exaudi nos.

Pater de Cœli Deus.—Miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus.—Miserere nobis.

78

Spiritu Sancte Deus.—Mi-
serere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus.
—Miserere nobis.
Sancta Maria.
Sancta Dei Genitrix.
Sancta Virgo Virginum.
Mater Christi.
Mater Divinae gratiae.
Mater Purissima.
Mater Castissima.
Mater Inviolata.
Mater Intemerata.
Mater Immaculata.
Mater Amabilis.
Mater Admirabilis.
Mater Creatoris.
Mater Salvatoris.
Virgo Prudentissima.
Virgo Veneranda.
Virgo Praedicanda.
Virgo Potens.
Virgo Clemens.
Virgo Fidelis.
Speculum Justitiae.
Sedes Sapientiae.
Causa nostrae letitiae.

Ora pro nobis.

79

Vas spirituale.
Vas honorabile.
Vas insigne Devotionis.
Rosa Mystica.
Turris Davidica.
Turris Eburnea.
Domus Aurea.
Foederis Arca.
Janua Coeli.
Stela Matutina.
Salus Infirmorum.
Refugium Peccatorum.
Consolatrix Afflictorum.
Auxilium Christianorum.
Regina Angelorum.
Regina Patriarcharum.
Regina Prophetarum.
Regina Apostolorum.
Regina Martyrum.
Regina Confessorum.
Regina Virginum.
Regina Sanctorum om-
nium.
Regina sine labe origi-
nali concepta.
Regina sacratissimi Ro-
sarii.

Ora pro nobis.

V. Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

R. Parce nobis domine.

V. Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

R. Exaudi nos domine.

V. Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

R. Miserere nobis.

V. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Gratiam tuam, quaesumus Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nuntiante Christi Filii tui Incarnationem cognovimus, per passionem ejus, et Crucem ad Resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

MEZA EARSOTECO MODUA.

Sac. In nomine Patrie et Filii et Spiritus Sancti Amen. Introibo ad Altare Dei.

R. Ad deum qui lætificat juventutem meam.

S. Judica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso erue me.

R. Quia tu es Deus, fortitudo mea quare me repuliste, et quare tristis incedo dum affligit me inimicus.

S. Emite lucem tuam et veritatem tuam, ipsa me de luxerunt, et abduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua. B. Et introibo ad Altare Dei ad Deum qui lætificat juventutem meam.

S. Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus, quare tristis es anima mea et quare conturbas me.

R. Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

S. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto. R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

S. Introibo ad altare Dei. R. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

S. Adjutorium nostrum in nomine Domine. R. Qui fecit cælum et terram.

S. Confiteor Deo omnipotenti etc., et vos fratres orare pro me ad-Dominum Deum nostrum. R. Misereatur tui Omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam æternam.

R. Amen.

R. Confiteor Deo Omnipotenti Beatae Mariæ semper Virgini, Beato Michaeli Archangelo, Beato Joanni Baptistæ Sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis et tibi Pater: quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, Sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

S. Miseratur vestri Omnipotens Deus et dimissis peccatis vestris perducatur vos ad vitam æternam. R. Amen.

S. Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrum tribuat nobis Omnipotens, et misericors Dominus, R. Amen.

S. Deus tu conversus vivificabis nos. R. Et plebs tua lætabitur in te.

S. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. R. Et salutare tuum da nobis.

S. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.

S. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

S. Oremus etc.

S. Kyrie eleyson. R. Kyrie eleison.

S. Kyrie eleison. R. Christe eleyson.

S. Christo eleyson. R. Christe eleyson.

S. Kyrie eleison, R. Kyrie eleison.

S. Kyrie eleison.

S. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

S. Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

EPISTOLIA ACABAUTA.

R. Deo gratias. S. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

S. sequentia Sancti Evangelii secundum etc. R. Gloria tibi Domine.

EVANGELIUA ACABAUTA.

R. Laus tibi Christe. S. Oremus fratres etc. R. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ Sanctæ S. Amen.

PREFACIYOA ESATEN DANIAN.

S. Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

S. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

S. Sursum corda. R. Habemus ad Dominum.

S. Graitas agamus Domino Deo nostro. R. Dignum et ejustum est.

PATER NOSTERRA ESAN EZQUERO.

S. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed liberanos à malo.

S. Pax Domini sit semper vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

S. Ite missa est *edo*, Benedicamus Domino. R. Deo gratias.

S. Requiescant in pace.

R. Amen.

S. Pater, et Filius, et Spiritu Sanctus. R. Amen.

S. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

S. Sequentia. Sancti Evangelii secundum. R. Gloria tibi Domine.

EVANGELIOA ACABAUTA.

R. Deo gracias.

LAUS DEO.